

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobkyně: R. U.

proti
žalovanému: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2018, č. j. MV-134269-3/SO-2018,

takto:

- I. Žaloba se z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni se vrací přeplatek na soudním poplatku ve výši 3 000 Kč. Částka 3 000 Kč bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám bývalého zástupce žalobkyně Mgr. Akbulata Kadieva, advokáta.

Odůvodnění:

Žaloba

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále „žalovaná“) ze dne 28. 11. 2018, č. j. MV-134269-4/SO-2018, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 21. 9. 2018, č. j. OAM-23751-3/DP-2018, o zastavení správního řízení ve věci žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území podle § 42a odst. 1 písm. e/ zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalobkyně namítala, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zásadou materiální pravdy, zásadou spolupráce správních orgánů a souladností jejich postupů a v rozporu se zásadou předvídatelnosti, resp. legitimního očekávání, a veřejné správy jako služby. Nesouhlasí s vypořádáním se s námitkou porušení komunitárního práva a respektování integrity rodiny, poukázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu ČR, ze které vyplývá, že je nutno při posuzování povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny vycházet ze směrnice Rady 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny. Z této judikatury vyplývá, že je zdůrazněn rodinný život jako základní hodnota, na které je celá směrnice postavena, je nutno respektovat zásady uvedené zejména v čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Listině základních práv Evropské unie, s tím, že cizincům, kteří mají na území České republiky integrovanou rodinu, je poskytována vyšší ochrana oproti ostatním cizincům. Dále poukázala na rozhodnutí Ústavního soudu ČR a Nejvyššího správního soudu k výkladu právních ustanovení se zdůrazněním nutnosti zvážit teleologický přístup k výkladu práva, který musí převážet nad dogmaticky gramatickým výkladem, je nutno respektovat záměr zákonodárce a právní řád vykládat tak, aby odpovídal rozumnému uspořádání věcí. Rovněž je povinností soudů při interpretaci právní normy vycházet nejen z jazykové metody výkladu, ale také z výkladu teleologického, systematického, logického. Žalobkyně považuje za absurdní, že jí není povoleno žít se svým manželem, kterému byl přiznán azyl na území České republiky.
2. Žalobkyně namítala, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy. Žalobkyně podala žádost o dlouhodobé vízum za účelem rodinným, tato žádost byla posouzena jako nepřijatelná, ačkoli k tomu nebyl důvod. Na straně 6 napadeného rozhodnutí však žalovaná tvrdí, že správní orgán z výpisu z CIS zjistil, že žalobkyně podala pouze dvě žádosti, a to dne 20. 2. 2018 žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění a dne 19. 7. 2018 žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území. Správní orgán tak zcela pominul žádost o udělení víza za účelem rodinným, která následně byla posouzena jako nepřijatelná. Není tedy pravdou, že žalobkyně žádost o dlouhodobé vízum za účelem rodinným nepodala. Tato skutečnost má zásadní vliv na výsledek řízení, žalovaná postupovala v rozporu se skutečným stavem věci. V důsledku uvádění nepravdivých informací v odůvodnění rozhodnutí zatížila žalovaná své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Navíc se s námitkami, které byly uplatněny v podaném odvolání, vypořádala velmi stručně a nedostatečně. Dále

žalobkyně namítala nedostatečné vypořádání se s otázkou dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a namítla přepjatý formalismus v postupu a rozhodnutí žalované. Navrhla, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Vyjádření žalované

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že podání či nepodání žádosti o udělení víza za účelem rodinným na zastupitelském úřadu v Moskvě nemá vliv na předmětné správní řízení a rozhodnutí. S odkazem na znění ust. § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců uvedla, že žalobkyně nesplňovala zde stanovené podmínky, když k uzavření sňatku došlo zcela prokazatelně po vstupu manžela žalobkyně (azylanta) na území ČR, žalobkyně nebyla držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a nepobývala na území po dobu nejméně dvou let, nesplňuje tedy ani tuto zákonem stanovenou podmínku. Proto byla žádost žalobkyně vyhodnocena jako zjevně právně nepřípustná a řízení bylo zastaveno. Pokud jde o namítanou zásadu spolupráce správních orgánů podle § 8 odst. 1 správního řádu, uvedla, že vycházela z Cizineckého informačního systému (CIS), kde jsou evidovány žádosti podané u Ministerstva vnitra. Žádosti podané na zastupitelských úřadech eviduje Ministerstvo zahraničních věcí. O podané žádosti Ministerstvo vnitra nebylo informováno, to však nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Poukázala i na povinnost žalobkyně upozornit správní orgány na probíhající jiné řízení, to žalobkyně neučinila. K námitkám o porušení komunitárního práva a nerespektování integrity rodiny poukázala žalobkyně na relevantní právní úpravu včetně směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. 4. 2004 a směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003, s tím, že podle posléze uvedené směrnice je v případě sloučení rodiny s azylanty možno omezit žadatele pouze na ty, jejichž vztahy existovaly již před vstupem na území, což mělo zamezit zneužití ustanovení o sloučení rodiny s azylanty formou uzavírání účelových sňatků. Pokud jde o přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života, poukázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že povinnost posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života nelze vztahovat na všechna rozhodnutí, tato povinnost se vztahuje na rozhodnutí, u nichž to zákon o pobytu cizinců stanoví. K namítanému čl. 8 Úmluvy žalovaná uvedla, že hodnotila veřejný zájem a zájem jednotlivce, veřejný zájem převážil nad zájmem žalobkyně. Dále poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, ze kterého vyplývá, že zásahem do soukromého a rodinného života, který si cizinec na území vytvořil, by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva. V tomto případě nebude žalobkyni dlouhodobě zakázáno pobývat se svým manželem, žádost o udělení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny není jediné pobytové oprávnění, o které žalobkyně může žádat. Pokud byla podána žádost podle § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců, je nutno konstatovat, že žalobkyně nesplnila zde uvedené podmínky. Žalovaná nesouhlasí ani s námitkou přepjatého formalismu, v řízení byly posouzeny konkrétní skutečnosti a konkrétní okolnosti daného případu.

Obsah spisu

4. Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že žalobkyně podala dne 19. 7. 2018 na zastupitelském úřadu České republiky v Moskvě žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „sloučení rodiny“. K podané žádosti žalobkyně předložila oddací list vystavený Úřadem městské části Praha 13 dne 21. 2. 2018, ze kterého vyplývá, že žalobkyně uzavřela sňatek s R.A.D. Dále k žádosti předložila doklady o zajištění ubytování, prohlášení manžela o převzetí životních nákladů manželky, doklady o příjmech manžela.
5. Ve spise je záznam zastupitelského úřadu v Moskvě k žádosti žalobkyně, v němž se uvádí, že: *„Žadatelka trvá na podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny, přestože nesplňuje podmínky dle ustanovení § 42a odst. 1 písm. e/ zákona č. 326/1999 Sb.“*
6. Ve spise je založen průvodní dopis k žádosti o dlouhodobý pobyt, který byl zpracován tehdejším právním zástupcem žalobkyně, ve kterém se uvádí, že žalobkyně podává žádost o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny, ve kterém je odkaz na poučení, které bylo poskytnuto Ministerstvem vnitra k dotazu, jak řešit situaci žalobkyně, cituje odpověď Ministerstva vnitra s tím, že uposlechla radu správního orgánu a tímto podává žádost o pobyt. Zástupce žalobkyně uvedl, že manžel žadatelky R. D., je od roku 2003 azylantem, který dodržuje předpisy a řádně plní své povinnosti.
7. Ve spise je založeno sdělení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 5. 1. 2018, č. j. MV-2341-2/OAM-2018, adresované tehdejšímu zástupci žalobkyně, ve kterém se uvádí: *„Vážený pane magistře, jak správně ve Vašem dotazu ze dne 21. 12. 2017 uvádíte, cizinka, která uzavřela manželka až po udělení azylu manželovi, není oprávněna k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 42 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, a ze stejného důvodu je rovněž vyloučeno i udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Vzhledem k tomu, že v případě pobytu na území České republiky na základě krátkodobého schengenského víza nelze na území České republiky podat žádost o dlouhodobé vízum či povolení k dlouhodobému pobytu, nemá cizinka jinou možnost, než před překročením maximální povolené doby pobytu území schengenského prostoru opustit a ze zastupitelského úřadu ČR v zahraničí požádat o dlouhodobé vízum za účelem rodinným podle ustanovení § 30 zákona o pobytu cizinců. Bohužel v souladu s platnými právními předpisy nelze situaci cizinky jinak řešit.“*
8. Výše uvedený obsah spisového materiálu byl Velvyslanectvím České republiky v Moskvě předložen Ministerstvu vnitra k rozhodnutí.
9. Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, vydalo dne 21. 9. 2018 pod č. j. OAM-23751-3/DP-2018 usnesení, kterým správní řízení o žádosti žalobkyně zastavilo s odkazem na ust. § 66 odst. 1 písm. b/ zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“). V odůvodnění správní orgán konstatoval, že žalobkyně podala na Velvyslanectví ČR v Moskvě žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem společného soužití rodiny podle § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení je k podání žádosti k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití cizinců na území oprávněn cizinec, který je manželem azylanta, pokud manželství vzniklo před vstupem azylanta na území; podmínka doby vzniku manželství neplatí, jde-li o žádost podanou cizincem, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a pobývá na

území po dobu nejméně dvou let. Bylo zjištěno, že žadatelka uzavřela manželství dne 16. 2. 2018, přičemž jejímu manželovi byla udělena mezinárodní ochrana na území ČR již dne 13. 6. 2003 a z informačního systému bylo zjištěno, že žadatelka neměla na území povolen žádný druh pobytového oprávnění, vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu, o které žádala dne 20. 2. 2018, jí nebylo uděleno. S odkazem na sdělení odboru azylové a migrační politiky ze dne 5. 1. 2018 pak bylo konstatováno, že nebyla podána doporučená žádost o dlouhodobé vízum podle § 30 zákona o pobytu cizinců, i přes upozornění zastupitelského úřadu, že nesplňuje zákonné podmínky, podala žádost podle § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců. Manželství s azylantem vzniklo po vstupu azylanta na území s velkým časovým odstupem, žadatelka na území neměla povolen žádný druh pobytového oprávnění, podmínky uvedené v § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců nejsou splněny. Tím není upřeno účastníci řízení právo k podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem rodinným podle § 30 zákona o pobytu cizinců.

10. Proti tomuto usnesení podala žalobkyně odvolání, které bylo odůvodněno k výzvě správního orgánu. S odkazem na vyrozumění Ministerstva vnitra ze dne 5. 1. 2018 žalobkyně v odvolání uvedla, že uposlechla rady správního orgánu a na zastupitelském úřadu v Moskvě podala žádost o dlouhodobé vízum za účelem rodinným, tato žádost však byla posouzena jako nepřijatelná dne 25. 6. 2018, neboť dle usnesení nebyly žadatelkou předloženy některé náležitosti. Proto žadatelka podala žádost o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny podle § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců (chybně uvedeno ust. § 42b), toto řízení však bylo zastaveno pro nepřípustnost žádosti. V odůvodnění správní orgán uvádí, že žadatelka měla podat žádost dle § 30 zákona o pobytu cizinců, že tato žádost podána nebyla. Namítala, že tato žádost byla podána, byla však posouzena jako nepřijatelná. Tím je žadatelka v začarovaném kruhu, neboť uposlechla rady správního orgánu, podala žádost o dlouhodobé vízum za účelem rodinným podle § 30 zákona o pobytu cizinců, a protože byla tato žádost posouzena jako nepřijatelná, následně se uchýlila k podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny, řízení bylo zastaveno, naopak byla poučena, že si může požádat o dlouhodobé vízum za účelem rodinným. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, sp. zn. 7 As 6/2012, ve kterém jsou zdůrazněny zásady pro sloučení rodiny, která požívá zvýšené ochrany. Dále namítala porušení zásady materiální pravdy, zásady spolupráce správních orgánů, zásady předvídatelnosti, zásady rychlosti a hospodárnosti řízení. Směrnice o právu na sloučení rodiny v odst. 13 preambule vyžaduje takové procesní postupy, které jsou snadno zvládnutelné, průhledné a spravedlivé. Dále odkázala na právní názor vyjádřený Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008-57, v němž je zdůrazněno sloučení rodiny a její ochrana.
11. O podaném odvolání bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím tak, že odvolání bylo zamítnuto a odvoláním napadené usnesení Ministerstva vnitra ze dne 21. 9. 2018 bylo potvrzeno. Žalovaná konstatovala, že nebyly splněny podmínky, které jsou stanoveny v § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců, neboť je zřejmé, že účastnice řízení uzavřela manželství s azylantem až po vstupu na území ČR. Proto účastnice řízení není oprávněna k podání žádosti. K námitkám o rozporu s komunitárním právem poukázala žalovaná na důvodovou zprávu k ust. § 42a zákona o pobytu cizinců, ze které je zřejmé, že uvedené ustanovení bylo přijato k odstranění dosavadních nepřesností právní úpravy. Zdůraznila, že podle Směrnice 203/86/ES je možno sloučení rodiny s azylanty omezit pouze na ty žadatele, jejichž vztahy existovaly již před vstupem na území, aby tak bylo zamezeno

možnému zneužití tohoto ustanovení formou uzavírání účelových sňatků. Podle čl. 9 odst. 2 této směrnice mohou členské státy omezit použití této kapitoly na uprchlíky, jejichž rodinné vztahy existovaly již před jejich vstupem. Omezení, které je vyjádřeno v ust. § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců, je plně v souladu se zmíněným čl. 9 odst. 2 směrnice Rady 203/86/ES. Napadené usnesení tak bylo vydáno v souladu s právem komunitárním i vnitrostátním. K námitce porušení zásady materiální pravdy v souvislosti s nesprávným údajem o tom, že účastnice řízení nepodala žádost o dlouhodobé vízum za účelem rodinným, žalovaná poukázala na výpis z CIS, ze kterého vyplývá, že účastnice řízení podala dvě žádosti, a to 20. 2. 2018 o vízum nad 90 dnů za účelem strpění, která byla vedena pod sp. zn. OAM-00144/ST-2018, a žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území, o které bylo vedeno řízení pod sp. zn. OAM-23751-3/DP-2018, které bylo nepravomocně ukončeno napadeným usnesením ze dne 21. 9. 2019. Nedůvodnou byla shledána i námitka o porušení zásady rychlosti a hospodárnosti řízení, žalobkyně se neřídila poučením ze dne 5. 1. 2018 a na zastupitelském úřadu v Moskvě podala žádost o povolení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny na území dle § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců. Tato skutečnost nemůže být přičítána k tíži prvostupňového správního orgánu. Závěrem konstatovala, že byly naplněny důvody pro zastavení správního řízení, protože účastnice řízení nebyla k podání žádosti oprávněna.

12. Z obsahu spisového materiálu dále vyplývá, že dne 4. 12. 2018 podala žalobkyně podnět k zahájení přezkumného řízení podle ust. § 94 a násl. správního řádu, ve kterém zdůraznila, že není pravda, že nepodala žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem rodinným, účastnice řízení tak učinila, tato žádost byla následně posouzena jako nepřijatelná. Tato skutečnost je rozhodující skutečností pro výsledek řízení, Komise zjistila nesprávně skutečný stav věci. K tomuto podnětu přiložila žalobkyně záznam o usnesení ze dne 25. 6. 2018, č. j. 68/2018-DVN-MOS, vyhotovený Velvyslanectvím České republiky v Moskvě. Jde o usnesení o žádosti žalobkyně o udělení víza k pobytu na 90 dnů za účelem rodinným, kterým bylo Velvyslanectvím České republiky v Moskvě rozhodnuto tak, že žádost je nepřijatelná, neboť si žadatelka předem nesjedнала termín k podání žádosti, ačkoli je tato povinnost zastupitelským úřadem stanovena, žádost nebyla podána na konzulárně příslušném zastupitelském úřadu, nebyla podána osobně, nebyl zaplacen správní poplatek, nebyly předloženy některé náležitosti, žádost nebyla podána na úředním tiskopise, žadatelka odmítla pořízení otisků prstů nebo obrazového záznamu, prohlásila, že neovládá jazyk, jímž se vede řízení, a neobstarala si v přiměřené lhůtě, stanovené zastupitelským úřadem, na své náklady tlumočníka nebo osobu, která splňuje podmínky pro ustanovení tlumočnickem. V odůvodnění tohoto usnesení bylo odkázáno na ust. § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců, podle něhož platí, že je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána. Tuto skutečnost ministerstvo nebo zastupitelský úřad písemně sdělí cizinci včetně důvodů nepřijatelnosti a učiní o ní usnesení do spisu.
13. Uvedený podnět k provedení přezkumného řízení byl vyřízen sdělením ministra vnitra pod č. j. MV-134269-6/SO-2019 s tím, že nebyly shledány důvody k zahájení přezkumného řízení. Bylo poukázáno na to, že žadatelka nesplňuje podmínky uvedené v § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců, proto bylo řízení o této žádosti důvodně zastaveno. Podání žádosti ve věci udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem rodinným, které bylo podle § 169h odst. 2 písm. b/ zákona o pobytu cizinců posouzeno jako nepřijatelné, nemělo vliv na výsledek řízení. Z ustanovení § 169h odst. 3 zákona o pobytu

cizinců pak vyplývá, že je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by nebyla podána.

Posouzení věci soudem

14. Městský soud v Praze přezkoumal na základě podané žaloby napadené rozhodnutí z hlediska námitek v žalobě uvedených, jejichž rozsahem je soud vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“), po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud bez nařízení jednání, když k výzvě soudu účastníci řízení nevyslovili s takovýmto postupem výslovný nesouhlas, má se tedy za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí.
15. Soud považuje za vhodné předeslat, že žádost žalobkyně ze dne 19. 7. 2018 o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny považuje za žádost, která byla podána podle § 42a zákona o pobytu cizinců. V samotné žádosti žalobkyně výslovný odkaz na konkrétní právní ustanovení nečiní, nicméně ze záznamu zastupitelského úřadu je patrné, že žadatelka trvala na podání žádosti za účelem společného soužití rodiny, přestože nesplňuje podmínky podle § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců. Skutečnost, že jde o žádost o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení podle § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců, pak nepochybně vyplývá z odůvodnění odvolání proti usnesení prvostupňového správního orgánu, ve kterém žalobkyně výslovně uvádí, že nejprve podala žádost o dlouhodobé vízum za účelem rodinným, poté, kdy velvyslanectvím byla tato žádost posouzena jako nepřijatelná dne 25. 6. 2018, podala žádost o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení podle § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců.
16. Podle uvedeného právního ustanovení platí, že: *„žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území je oprávněn podat cizinec, který je manželem azylanta, pokud manželství vzniklo před vstupem azylanta na území; podmínka doby vzniku manželství neplatí, jde-li o žádost podanou cizincem, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a pobývá na území po dobu nejméně dvou let“*.
17. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že žádost je oprávněn podat cizinec, který je manželem azylanta, pokud manželství vzniklo před vstupem azylanta na území ČR (Věta před středníkem). To znamená, že je povinností správního orgánu, který se zabývá žádostí, jež byla podána podle uvedeného právního ustanovení, zjistit, kdy došlo k uzavření manželství azylanta a cizince – žadatele o povolení k dlouhodobému pobytu. Je jeho povinností zjistit, zda manželství vzniklo před vstupem azylanta na území ČR či nikoliv. V daném případě není sporu o tom, že k uzavření manželství žalobkyně s azylantem panem R. D. došlo dne 16. 2. 2018, přičemž manželovi žalobkyně bylo postavení azylanta přiznáno ode dne 13. 6. 2003. Není tedy pochyb o tom, že manželství bylo uzavřeno nikoli před vstupem azylanta na území ČR, ale až po vstupu azylanta na území ČR. Tyto skutečnosti správní orgány zjistily a konstatovaly, žalobkyně proti nim nevznesla žádné konkrétní námítky.
18. Dále z ust. § 42 odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců vyplývá, že žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podle tohoto ustanovení může podat cizinec, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a pobývá na území ČR po dobu nejméně dvou let.

V této situaci podmínka doby vzniku manželství neplatí (věta za středníkem). To znamená, že povinností správního orgánu, který vyřizuje žádost podle uvedeného právního ustanovení, je zjistit, zda žadatel o povolení je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a pobývá na území ČR po dobu nejméně dvou let. V daném případě správní orgány zjistily, že žalobkyně nedisponuje povolením k dlouhodobému pobytu na území ČR a nepobývá zde po dobu nejméně dvou let, nesplňuje podmínku ani této části uvedeného právního ustanovení.

19. Žalobkyně v podané žalobě namítala rozpor se zásadou materiální pravdy podle § 3 správního řádu, z něhož vyplývá, že správní orgán je povinen postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v nezbytném rozsahu. Při posuzování otázky, zda správní orgán dostatečným způsobem zjistil skutkový stav věci, je nutno vycházet z předmětu řízení té které konkrétní věci. Jak bylo výše uvedeno, v dané věci bylo povinností správních orgánů zjistit, kdy bylo uzavřeno manželství žalobkyně s manželem – azylantem, popřípadě zjistit, zda žalobkyně disponuje povolením k dlouhodobému pobytu a pobývá na území ČR po dobu nejméně dvou let. Tyto skutečnosti byly zjištěny, žalobkyně žádné konkrétní námitky neuplatnila. Je tedy nutno dospět k závěru, že námitka o porušení zásady materiální pravdy je nedůvodná, neboť správní orgány zjistily všechny rozhodné skutkové okolnosti, které byly povinny posuzovat při vyřizování žádosti žalobkyně.
20. Žalobkyně dále namítala porušení zásady spolupráce správních orgánů a souladnost jejich postupů podle § 8 odst. 1 správního řádu. Podle uvedeného právního ustanovení správní orgány dbají vzájemného souladu všech postupů, které probíhají současně a souvisí s týmiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby. Na to, že současně probíhá více takových postupů u různých správních orgánů nebo u jiných správních orgánů veřejné moci, je dotčená osoba povinna správní orgány bezodkladně upozornit.
21. Žalobkyně neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých dovozuje porušení ust. § 8 odst. 1 správního řádu ze strany správních orgánů. Je nutno zdůraznit, že uvedené právní ustanovení se vztahuje na správní řízení, která probíhají současně, a řízení, které je předmětem přezkumu v této věci, bylo zahájeno žádostí žalobkyně, kterou podala dne 19. 7. 2018 na Velvyslanectví České republiky v Moskvě. V té době řízení o žádosti žalobkyně o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem rodinným již neběželo, neboť usnesením Velvyslanectví České republiky v Moskvě ze dne 25. 6. 2018 byla tato žádost posouzena jako nepřijatelná. Stalo se tak tedy dříve, než byla podána žádost žalobkyně v této věci. Nešlo tedy o souběžné řízení, žalobkyně to ostatně ani netvrdí. Soud považuje za potřebné konstatovat, že i kdyby tomu tak bylo, nebyly by založeny důvody pro závěr o nezákonnosti napadeného rozhodnutí z tohoto důvodu. Je totiž zřejmé, že předmětem jednotlivých řízení byly žádosti žalobkyně o udělení dlouhodobého pobytu z různých důvodů, tyto různé důvody byly posuzovány v samostatných správních řízeních a výsledek těchto řízení nebyl odvislý od výsledku řízení druhého. Pokud žalobkyně argumentuje ustanovením § 8 odst. 1 správního řádu, považuje soud za potřebné podotknout, že žalobkyně zcela pomíjí svoji povinnost, jež vyplývá z věty druhé tohoto právního ustanovení.
22. Žalobkyně namítala, že k zásadě předvídatelnosti, resp. legitimního očekávání a veřejné správy jako služby se sice žalovaná vyjádřila, avšak v rozporu s realitou. Správní orgán pouze zopakoval, že si žalobkyně měla podat žádost o vízum za účelem rodinným, tu však žalobkyně podala. Žalobkyně v této námitce neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, v čem

došlo k porušení zásady předvídatelnosti, resp. legitimního očekávání a porušení zásady veřejné správy jako služby. Stejně tak neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, v čem spatřuje nedostatečné vypořádání se s těmito zásadami ze strany správních orgánů. Ze spisu naopak vyplývá, že správní orgány zcela správně poučily žalobkyni o tom, že má podat žádost podle § 30 zákona o pobytu cizinců, tj. za účelem rodinným (viz sdělení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 5. 1. 2018, č. j. MV-2341-2/0AM-2018). Bylo na žalobkyni, aby tuto žádost podala řádně a v souladu s podmínkami, které zákon stanoví. Jak vyplývá z výše uvedeného obsahu spisového materiálu, je zřejmé, že žalobkyně sice žádost o vízum nad 90 dnů za účelem rodinným podala, na tuto žádost se však v důsledku pasivity žalobkyně hledí, jako by podána nebyla (viz záznam o usnesení ze dne 25. 6. 2018, č. j. 68/2018-DVN-MOS, vyhotovený Velvyslanectvím České republiky v Moskvě). Žalobkyně byla již při podávání žádosti Velvyslanectvím České republiky v Moskvě upozorněna na to, že není oprávněna podat žádost podle § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců, přesto na této žádosti setrvala. Nemohla tedy očekávat, že její žádosti ze dne 19. 7. 2018 podle uvedeného ustanovení bude vyhověno. Správní orgány vyrozuměly žalobkyni o tom, že není oprávněna podat předmětnou žádost, byla na to upozorněna jak Velvyslanectvím České republiky v Moskvě, tak sdělením Ministerstva vnitra ze dne 5. 1. 2018.

23. Žalobkyně dále projevila nesouhlas s vypořádáním se s námitkou porušení komunitárního práva a respektování integrity rodiny. Odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, sp. zn. 7 As 6/2012, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008-57, ze kterých vyplývá, že rodinný život je základní hodnotou, na které je celá směrnice o právu na sloučení rodiny postavena, cizincům, kteří již mají na území ČR integrovanou rodinu, je poskytována vyšší ochrana oproti ostatním cizincům, zdůraznil nutnost zachování celistvosti rodiny a respektování rodinného života. K těmto obecně uplatněným námitkám lze konstatovat, že jde o základní principy, které je nutno posuzovat vždy vzhledem ke konkrétní situaci té které konkrétní věci. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí zabývala podrobně vztahem české právní úpravy a komunitární úpravy, zdůraznila čl. 9 odst. 2 Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003 o právu na sloučení rodiny, ze kterého vyplývá, že „členské státy mohou omezit použití této kapitoly na uprchlíky, jejichž rodinné vztahy existovaly již před jejich vstupem“. Je tedy zřejmé, že preference rodinného života není bezbřehá, směrnice umožňuje, aby členské státy komunitární právní úpravu omezily na ty uprchlíky (azylyanty), jejichž rodinné vztahy existovaly již předtím, než vstoupili na území toho kterého státu. Právě tento článek se pak promítl v ust. § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí naopak přílehavě hodnotila konkrétní skutečnosti dané věci. Obecně uplatněné námitky o zvýšené ochraně rodinného života neshledal soud důvodnými, neboť nereagují na konkrétní situaci žalobkyně v této věci.
24. Žalobkyně dále poukázala na jednotlivé typy výkladu práva se zdůrazněním, že nepostačí gramatický výklad, nýbrž je nutno vycházet i z výkladu teleologického, je nutno respektovat záměr zákonodárce, právní řád je třeba vykládat tak, aby odpovídal rozumnému uspořádání věcí. Odkázala přitom na rozsudky Nejvyššího správního soudu a nálezy Ústavního soudu ČR, ve kterých je otázka výkladu právních ustanovení řešena. K tomu žalobkyně namítla, že výklad správního orgánu v této věci vede k absurdnímu výsledku, podle něhož by cizinec, který vstoupí do manželství s azylantem, byl automaticky vyřazen z možnosti pobývat na území ČR společně s manželem. Takový

výklad je v rozporu se smyslem a účelem zákona o pobytu cizinců. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou. Výklad, který provedly v této věci správní orgány, považuje soud za souladný s požadavky, které byly nastoleny v žalobě uvedenými rozhodnutími Nejvyššího správního soudu či Ústavního soudu. Jak je zřejmé zejména z odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaná se zabývala otázkou právní úpravy provedené předmětnou směrnicí, zdůraznila, že oprávnění omezit použití právní úpravy na uprchlíky, jejichž rodinné vztahy existovaly již před vstupem na území, je legitimní, když z důvodové zprávy je patrné, že smyslem a cílem bylo zamezit možnému zneužití práva formou uzavírání účelových sňatků. Žalovaná se tedy neomezila pouze na jazykový či gramatický výklad, poukázala i na smysl a cíl právní úpravy. Tvzení žalobkyně, že cizinec, který vstoupí do manželství s azylantem, by byl vyřazen z možnosti pobývat na území ČR s manželem, nemá oporu v platné právní úpravě. Jak již bylo opakovaně uvedeno, žalobkyně byla poučena o tom, že může požádat o vízum nad 90 dnů za účelem rodinným podle § 30 zákona o pobytu cizinců. V případě, že by splňovala zákonem stanovené podmínky, nic by nebránilo jejímu soužití s manželem na území ČR.

25. Tvzení žalobkyně, že vynaložila veškeré možné úsilí pro legalizaci svého pobytu, nemá oporu v obsahu spisového materiálu. Jak již bylo uvedeno, z obsahu spisového materiálu je zřejmé, že žalobkyně sice podala žádost o udělení víza k pobytu na 90 dnů za účelem rodinným, tato žádost však byla posouzena Velvyslanectvím České republiky jako nepřijatelná, a to z důvodů, které jsou na straně žalobkyně. Ze záznamu velvyslanectví o usnesení ze dne 25. 6. 2018, č. j. 68/2018-DVN-MOS vyplývá, že žádost žalobkyně byla posouzena jako nepřijatelná, proto, že si žalobkyně předem nesjedнала termín k podání žádosti, ačkoli tato povinnost je zastupitelským úřadem stanovena, žádost nebyla podána na konzulárně příslušném zastupitelském úřadu, nebyla podána osobně, nebyl zaplacen správní poplatek, nebyly doloženy některé náležitosti, žádost nebyla podána na úředním tiskopise, žalobkyně odmítla pořízení otisků prstů nebo obrazového záznamu, neobstarala na své náklady tlumočníka nebo osobu, která podmínky pro ustanovení tlumočnickem splňuje. Z výčtu důvodů pro závěr o nepřijatelnosti žádosti žalobkyně o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem rodinným je patrné, že jde o důvody, které jsou výlučně na straně žalobkyně. To znamená, že nelze dospět k závěru o tom, že žalobkyně vyvinula veškeré možné úsilí k tomu, aby pobyt na území ČR legalizovala.
26. Shodně to platí o tvrzení, že se žalobkyně ocitla v začarovaném kruhu. To, že žalobkyně nepodala žádost o udělení víza k pobytu na 90 dnů za účelem rodinným řádně, neposkytla požadovanou součinnost, nelze klást k tíži správních orgánů.
27. Žalobkyně dále namítala, že na straně 6 napadeného rozhodnutí je uvedeno, že správní orgán z výpisu z CIS zjistil, že žalobkyně podala dvě žádosti, a to žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění a žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území. Namítala, že správní orgán zcela pominul žádost podanou na zastupitelském úřadu v Moskvě o udělení víza za účelem rodinným. Není tedy pravda, že by žalobkyně žádost o dlouhodobé vízum za účelem rodinným nepodala. Jde o vadu, která má zásadní vliv na výsledek řízení v této věci. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou. Je zřejmé, že žalobkyně sice fakticky podala žádost o vízum na 90 dnů za účelem rodinným, tato žádost však byla posouzena jako nepřijatelná. Podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců v případě nepřijatelnosti žádosti se má za to, že řízení není zahájeno, a na žádost se hledí tak, jako by nebyla podána. Platí tedy fikce nepodání žádosti žalobkyně o vydání víza nad 90 dnů za účelem rodinným. Navíc je zcela

logické, že žalovaný ve svém informačním systému eviduje žádosti, které byly podány k Ministerstvu vnitra, nelze mu vytýkat, že v jeho evidenci se nenachází žádosti, které byly podány u jiného správního orgánu, a to zejména v situaci, kdy ve vztahu k těmto jiným žádostem platí fikce jejich nepodání. Sama skutečnost, že žalobkyně podala žádost o dlouhodobé vízum za účelem rodinným, nemá vliv na výsledek řízení v této věci, neboť jde o řízení zcela nezávislé a samostatné.

28. Soud neshledal důvodnou ani námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí v důsledku uvádění nepravdivých informací, neboť jak je výše uvedeno, neshledal, že by v odůvodnění napadeného rozhodnutí byly uvedeny nepravdivé informace ve vztahu k žádosti žalobkyně o vízum nad 90 dnů za účelem rodinným. Jestliže se na žalobkyni podanou žádost hledí, jako by nebyla podána, pak nelze dovozovat, že k jejímu podání došlo a že měla být tato skutečnost promítnuta do odůvodnění napadeného rozhodnutí.
29. Žalobkyně dále namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z hlediska nedostatečného vypořádání odvolacích námitek. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou. Ve stejné obecné poloze, v jaké byla tato námitka uplatněna, soud uvádí, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela jednoznačně patrné, co bylo důvodem pro nevyhovění žádosti žalobkyně, resp. nevyhovění podanému odvolání. Je zřejmé, že důvodem pro zastavení řízení o žádosti žalobkyně ze dne 19. 7. 2018 je závěr o tom, že žalobkyně nesplňuje podmínky, které jsou uvedeny v ust. § 42a odst. 1 písm. e/ zákona o pobytu cizinců, podle něhož žalobkyně žádost podala. Žalobkyně ani v průběhu správního řízení ani v podané žalobě neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých by dovozovala, že ke splnění podmínek na její straně došlo. Jak je výše uvedeno, soud dospěl k závěru, že podmínky, které jsou stanoveny v uvedeném právním ustanovení, žalobkyně nesplňuje. Přitom jde o zjevné nesplnění zákonem stanovených podmínek, takže byly splněny podmínky pro to, aby řízení o žádosti žalobkyně bylo zastaveno.
30. Žalobkyně dále v podané žalobě namítala, že nebyla posouzena otázka přiměřenosti zásahu napadeného rozhodnutí do osobního a soukromého života podle § 174a zákona o pobytu cizinců. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou. Lze poukázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu k dané problematice. Například v rozsudku ze dne 18. 11. 2015, č. j.: 6 Azs 226/2015-27 (rozsudky NSS dostupné na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud konstatoval, že: „§ 174a zákona o pobytu cizinců stanoví pouze jakými okolnostmi se má správní orgán zabývat v případech, kdy je povinen zkoumat přiměřenost dopadu rozhodnutí podle tohoto zákona. Na základě daného ustanovení však nelze určit, u kterých rozhodnutí má správní orgán povinnost přiměřenost dopadu zkoumat. To je nutno zhodnotit na základě jiných částí právního řádu než § 174a zákona o pobytu cizinců“. V rozsudku ze dne 4. 1. 2007, č. j.: 9 Azs 288/2016-30 pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že zkoumat otázku zásahu do osobního a rodinného života přichází v úvahu u meritorního – věcného – rozhodnutí, kdy správní orgán přímo hodnotí splnění podmínek pro pobyt na území. Nejvyšší správní soud dospěl k jednoznačnému závěru, že povinnost posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí se netýká všech rozhodnutí vydávaných podle zákona o pobytu cizinců, ale pouze některých. Tato povinnost se podle konstantní judikatury správních soudů nevztahuje na procesní rozhodování o zastavení řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, č. j. 7 Azs 46/2017-28).
31. V daném případě je zřejmé, že k meritornímu posouzení důvodnosti žádosti žalobkyně nedošlo, řízení bylo zastaveno pro nepřípustnost podání žádosti. Jestliže správní orgány

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. L.

věcně neposuzovali důvodnost či nedůvodnost žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, nebylo jejich povinností zabývat se otázkou zásahu do osobního a rodinného života žalobkyně.

32. Vzhledem k tomu, že byly naplněny důvody pro zastavení řízení, není správní orgán o žádosti povinen meritorně rozhodnout. Za této situace správnímu orgánu nevznikl prostor pro posouzení dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Ke shodnému závěru dospěl nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 18. 9. 2018, č. j. 8 Azs 163/2018-50. Pokud se tedy ministerstvo otázkou dopadů svého rozhodnutí do poměrů žalobkyně nezabývalo, byl jeho postup zcela legitimní. Obdobně to platí o aplikaci článku 8 Úmluvy o ochraně základních lidských práv a svobod.
33. Z výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
34. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší.
35. Pro úplnost soud uvádí, že žalobkyně podala žalobu prostřednictvím právního zástupce Mgr. Marka Čechovského. V průběhu řízení došlo ke změně zastoupení, když bylo doloženo, že žalobkyně 8. 1. 2019 udělila plnou moc advokátovi Mgr. Akbulatu Kadieovi. Vzhledem k tomu, že žalobkyně s podanou žalobou nezaplatila soudní poplatek, vyzval soud žalobkyni, aby uhradila soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že tento soudní poplatek byl uhrazen dne 22. 1. 2019 advokátní kanceláří Čechovský, Václavek, s.r.o., a dne 30. 1. 2019 byl uhrazen prostřednictvím nového právního zástupce Mgr. Akbulata Kadieva. Je tedy zřejmé, že žalobkyně uhradila soudní poplatek dvakrát. Tím vznikl přeplatek na soudním poplatku ve výši 3 000 Kč. Podle § 9 zákona č. 541/1991 Sb., o soudních poplatcích, soud vrátí přeplatek z účtu Městského soudu v Praze. Proto soud rozhodl o tom, že vrací přeplatek soudního poplatku ve výši 3 000 Kč žalobkyni, a to k rukám zástupce žalobkyně – advokáta Mgr. Akbulata Kadieva, neboť poplatek zaplacený dne 30. 1. 2019 byl zaplacen, ačkoli poplatková povinnost již byla dříve splněna.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. dubna 2020

JUDr. Hana Veberová v. r.
předsedkyně senátu